Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (ôsma komora)

zo 7. júla 2016*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania ? Preprava — Smernica 2003/59/ES ? Povinnosť získať základnú kvalifikáciu — Článok 4 — Nadobudnuté práva — Držitelia vodičských preukazov vydaných pred dátumami stanovenými v článku 4 ? Oslobodenie od povinnosti získať základnú kvalifikáciu ? Vnútroštátna právna úprava stanovujúca dodatočnú požiadavku pravidelného výcviku v trvaní 35 hodín na účely uplatnenia uvedeného oslobodenia“

Vo veci C-447/15,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Krajského soudu v Ostravě (Česká republika) zo 16. júla 2015 a doručený Súdnemu dvoru 18. augusta 2015, ktorý súvisí s konaním:

Ivo Muladi

proti

Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje,

SÚDNY DVOR (ôsma komora),

v zložení: predseda ôsmej komory D. Šváby (spravodajca), sudcovia M. Safjan a M. Vilaras,

generálny advokát: Y. Bot,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— česká vláda, v zastúpení: M. Smolek a J. Vláčil, splnomocnení zástupcovia,

— Európska komisia, v zastúpení: J. Hottiaux a Z. Malůšková, splnomocnené zástupkyne,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: čeština.

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 4 smernice 2003/59/ES Európskeho parlamentu a Rady z 15. júla 2003 o základnej kvalifikácii a pravidelnom výcviku vodičov určitých cestných vozidiel nákladnej a osobnej dopravy, ktorou sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (EHS) č. 3820/85 a smernica Rady 91/439/EHS a zrušuje smernica Rady 76/914/EHS (Ú. v. EÚ L 226, 2003, s. 4; Mim. vyd. 07/007, s. 441).

2 Tento návrh bol predložený v rámci sporu medzi Ivom Muladim a Krajským úřadem Moravskoslezského kraje (Česká republika, ďalej len „krajský úrad“) v súvislosti s vydaním preukazu odbornej spôsobilosti vodiča.

Právny rámec

Právo Únie

Smernica 76/914/EHS

3 Článok 1 ods. 1 a 3 smernice Rady 76/914/EHS zo 16. decembra 1976, o minimálnej úrovni výcviku niektorých vodičov cestnej dopravy (Ú. v. ES L 357, 1976, s. 36; Mim. vyd. 07/001, s. 67), stanovuje:

„1. Každá osoba, ktorá je držiteľom zodpovedajúceho vnútroštátneho vodičského preukazu a ktorá absolvovala odborný výcvik, pokrývajúci aspoň body obsiahnuté v prílohe k tejto smernici, je uznaná za osobu, ktorá má minimálnu úroveň výcviku pre vodičov vozidiel určených na cestnú prepravu tovaru uvedenú v druhej zarážke článku 5 ods. 1 písm. (b) nariadenia (EHS) č. 543/69, alebo pre vodičov vozidiel určených na cestnú prepravu cestujúcich uvedenú v odseku 2 písm. (c) daného článku.

…

3. Členský štát môže vyžadovať od vodičov vykonávajúcich vnútroštátnu dopravu na jeho území a od vodičov vykonávajúcich medzinárodnú dopravu vo vozidlách registrovaných v tomto štáte, aby podstúpili rozsiahlejší výcvik, ako je stanovený v prílohe. Takýto výcvik môže byť už zriadený v členskom štáte alebo členský štát rozhodne o jeho zavedení v budúcnosti.“

4 Podľa článku 15 ods. 2 smernice 2003/59 bola smernica 76/914 zrušená s účinnosťou od 10. septembra 2009.

Smernica 2003/59

5 Odôvodnenia 2, 4, 5, 7, 10, 11 a 14 smernice 2003/59 uvádzajú:

„(2) vzhľadom na to, že sa ustanovenia nariadenia (EHS) 3820/85 uplatňujú na veľmi malé percento vodičov a že v súčasnosti sa povinný výcvik vodičov vyžaduje len v malom počte členských štátov, väčšina vodičov jazdiacich v súčasnosti na území spoločenstva vykonáva svoje povolanie len na základe vodičského preukazu;

…

(4) stanovenie nových pravidiel spoločenstva je zamerané na to, aby kvalifikácia vodiča bola štandardom, ktorý bude zabezpečovať prístup k vykonávaniu jeho povolania;

(5) osobitne povinnosť mať základnú kvalifikáciu a podrobiť sa pravidelnému výcviku má za cieľ zvýšiť bezpečnosť cestnej premávky a bezpečnosť vodiča vrátane činností vykonávaných vodičom počas času státia vozidla; okrem toho moderný charakter profesie vodiča by mal vzbudiť záujem mladých ľudí o toto povolanie, čo v krátkom čase prispeje k získaniu nových vodičov;

…

(7) aby sa mohlo preukázať, že si vodič plní svoje povinnosti, mali by členské štáty vydať vodičovi osvedčenie o odbornej spôsobilosti, ďalej ako ‚OOS', ktoré potvrdzuje jeho základnú kvalifikáciu alebo pravidelné školenie;

…

(10) minimálne požiadavky na základnú kvalifikáciu a pravidelný výcvik sa týkajú bezpečnostných pravidiel, ktoré musia byť dodržiavané pri jazde a počas státia vozidla; vývoj defenzívneho štýlu jazdy – predvídanie nebezpečenstva a branie ohľadu na ostatných účastníkov premávky – ktorý ide ruka v ruke s racionálnou spotrebou paliva, bude mať pozitívny dopad na spoločnosť, ako aj na samotný sektor cestnej dopravy;

(11) táto smernica nemá vplyv na práva nadobudnuté vodičom, ktorý vlastnil vodičský preukaz potrebný na vykonávanie povolania pred dátumom stanoveným na získanie OOS potvrdzujúceho príslušnú základnú kvalifikáciu alebo pravidelný výcvik;

…

(14) členské štáty by mali predpísať, že absolvovanie prvého výcviku a vydanie príslušného OOS sa musí uskutočniť do piatich rokov nasledujúcich buď po dátume vydania OOS potvrdzujúceho základnú kvalifikáciu, alebo po termíne stanovenom pre určitých vodičov na uplatnenie ich nadobudnutých práv; malo by byť možné aj skrátenie alebo predĺženie týchto časových limitov; po prvom pravidelnom výcviku by mal vodič absolvovať pravidelný výcvik každých päť rokov;"

6 Článok 1 smernice 2003/59 s názvom „Cieľ [Rozsah pôsobnosti – *neoficiálny preklad*]" stanovuje:

„Táto smernica sa uplatňuje na vedenie vozidiel vykonávaných:

a) štátnymi príslušníkmi členského štátu a

b) štátnymi príslušníkmi tretích štátov, ktorí sú zamestnaní v podniku členského štátu alebo tento podnik využíva ich služby,

ďalej ako ‚vodiči' cestnej dopravy v rámci spoločenstva na cestách otvorených pre verejnosť, ktorí používajú:

— vozidlá, na vedenie ktorých sa požaduje vodičské oprávnenie kategórie C1, C1 + E, C alebo C + E v zmysle smernice 91/439/EHS alebo vodičské oprávnenie uznávané ako rovnocenné,

— vozidlá, na vedenie ktorých sa požaduje vodičské oprávnenie kategórie D1, D1 + E, D alebo D + E v zmysle smernice 91/439/EHS alebo vodičské oprávnenie uznávané ako rovnocenné."

7 Článok 3 ods. 1 smernice 2003/59 stanovuje, že „vedenie vozidiel v zmysle článku 1 podlieha povinnej základnej kvalifikácii a povinnému pravidelnému výcviku".

8 Článok 4 uvedenej smernice s názvom „Nadobudnuté práva“ stanovuje:

„Od povinnosti získať základnú kvalifikáciu sú oslobodení títo vodiči:

a) vodiči, ktorí sú držiteľmi oprávnenia kategórie D1, D1 + E, D alebo D + E, alebo oprávnenia uznaného ako rovnocenné, vydaného najneskôr do dvoch rokov po konečnom termíne transpozície tejto smernice;

b) vodiči, ktorí sú držiteľmi oprávnenia kategórie C1, C1 + E, C alebo C + E, alebo oprávnenia uznaného ako rovnocenné, vydaného najneskôr do troch rokov po konečnom termíne transpozície tejto smernice.“

9 Články 5 a 6 tejto smernice sa týkajú pravidiel uplatniteľných na základnú kvalifikáciu vodičov, ako aj na OOS, ktoré ju potvrdzuje.

10 Články 7 a 8 tejto smernice sa týkajú pravidiel uplatniteľných na pravidelný výcvik vodičov, ako aj na OOS, ktoré ho potvrdzuje.

11 Článok 8 uvedenej smernice s názvom „Osvedčenie o odbornej spôsobilosti potvrdzujúce pravidelný výcvik“ vo svojich odsekoch 1 až 4 stanovuje:

„1. Keď vodič dokončil pravidelný výcvik uvedený v článku 7, príslušné orgány členských štátov alebo schválené výcvikové stredisko vydá vodičovi OOS potvrdzujúce pravidelný výcvik.

2. Prvý kurz pravidelného výcviku musia absolvovať títo vodiči:

a) držitelia OOS podľa článku 6 do piatich rokov od vydania tohto OOS;

b) vodiči uvedení v článku 4 do troch rokov od príslušného dňa uvedeného v článku 14 ods. 2 v súlade s časovým plánom, o ktorom rozhodnú členské štáty.

Členské štáty môžu skrátiť alebo predĺžiť lehoty uvedené pod písmenom a) a b), medzi iným tak, aby sa zhodovali s lehotami skončenia platnosti vodičského preukazu alebo tak, aby bolo zabezpečené postupné zavedenie pravidelného výcviku. Lehoty však nesmú byť kratšie než tri roky alebo dlhšie než sedem rokov.

3. Vodič, ktorý skončil prvý kurz pravidelného výcviku podľa odseku 2, sa musí každých päť rokov, pred skončením platnosti OOS potvrdzujúceho pravidelný výcvik, podrobiť pravidelnému výcviku.

4. Držitelia OOS podľa článku 6 alebo OOS podľa odseku 1 tohto článku a vodiči uvedení v článku 4, ktorí už viac nevykonávajú svoje povolanie a nespĺňajú požiadavky odsekov 1, 2 a 3, musia pred tým, než začnú znova vykonávať svoje povolanie, absolvovať kurz pravidelného výcviku.“

12 Článok 14 tej istej smernice znie takto:

„1. Členské štáty do 10. septembra 2006 uvedú do platnosti zákony, iné predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

…

2. Členské štáty budú uplatňovať tieto opatrenia:

— od 10. septembra 2008, pokiaľ ide o základnú kvalifikáciu vyžadovanú na vedenie vozidiel patriacich do kategórií vodičského oprávnenia D1, D1 + E, D a D + E,

— od 10. septembra 2009, pokiaľ ide o základnú kvalifikáciu vyžadovanú na vedenie vozidiel patriacich do kategórií vodičského oprávnenia C1, C1 + E, C a C + E.

…“

13 Príloha I smernice 2003/59 s názvom „Minimálna kvalifikácia a požiadavky na výcvik“ v prvom odseku svojho oddielu I s názvom „Zoznam oblastí vedomostí“ uvádza, že „vedomosti zohľadňované členskými štátmi pri stanovovaní základnej kvalifikácie vodiča a pravidelnom výcviku musia obsahovať aspoň oblasti vedomostí uvedené v tomto zozname. Uchádzači musia dosiahnuť úroveň vedomostí a praktickej zručnosti potrebnej na bezpečné vedenie vozidiel príslušnej kategórie vodičského oprávnenia“.

14 Oddiel 4 tejto prílohy s názvom „Povinný pravidelný výcvik podľa článku 3 ods. 1 písm. b)“ stanovuje, že kurzy povinného pravidelného výcviku musia trvať 35 hodín každých päť rokov, minimálne v sedemhodinových časových úsekoch.

České právo

15 Zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a změně některých zákonů (ďalej len „ZZOZ“), ktorý bol prijatý 30. júna 2000 a nadobudol účinnosť 1. januára 2001, zakotvuje povinnosť zdokonaľovania odbornej spôsobilosti vodičov v rozsahu 16 hodín ročne a ich následné preskúšanie.

16 V ustanovení § 52c ods. 1 a 2 tohto zákona je upravený štandardný postup pre vydanie preukazu odbornej spôsobilosti vodiča podmienený predložením potvrdenia o úspešnom vykonaní skúšky odbornej spôsobilosti vodičov v období 6 mesiacov pred podaním žiadosti.

17 Na účely prebratia smernice 2003/59 bol ZZOZ zmenený a doplnený zákonom č. 374/2007 Sb.

18 Článok II zákona č. 374/2007 Sb. stanovuje:

„1. Vodiči, ktorí sú držiteľmi platného [OOS] vodiča ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sú povinní do 6 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona, najneskôr však v deň skončenia platnosti [OOS] vodiča, podať obecnému úradu obce s rozšírenou pôsobnosťou písomnú žiadosť o vydanie preukazu odbornej spôsobilosti vodiča. Obecný úrad obce s rozšírenou pôsobnosťou vydá na základe tejto žiadosti vodičovi preukaz odbornej spôsobilosti vodiča podľa [ZZOZ], v znení účinnom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

2. Platnosť doterajších osvedčení odbornej spôsobilosti vodiča končí uplynutím 12 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona, najneskôr však v deň skončenia ich platnosti.

3. Vodičom, ktorí úspešne absolvovali preskúšanie podľa právnej úpravy existujúcej v dobe pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a ku dňu nadobudnutia jeho účinnosti, obecný úrad obce s rozšírenou pôsobnosťou nevydal [OOS] vodiča, vydá obecný úrad obce s rozšírenou pôsobnosťou preukaz odbornej spôsobilosti vodiča podľa [ZZOZ], v znení účinnom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

4. Vodičom, ktorí získajú vodičské preukazy pre podskupinu C1 do 10. septembra 2009, vydá obecný úrad obce s rozšírenou pôsobnosťou na základe písomnej žiadosti preukaz odbornej spôsobilosti vodiča podľa [ZZOZ], v znení účinnom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

5. Vodičom, ktorí získajú vodičské preukazy v období odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona do 10. septembra 2008 pre skupiny a podskupiny D1, D1 + E, D alebo D + E a do 10. septembra 2009 pre skupiny a podskupiny C1 + E, C alebo C + E, vydá obecný úrad obce s rozšírenou pôsobnosťou na základe písomnej žiadosti preukaz odbornej spôsobilosti vodiča podľa [ZZOZ], v znení účinnom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Toto ustanovenie sa vzťahuje aj na vodičov, ktorí získali vodičské preukazy pre skupiny a podskupiny uvedené v prvej vete do 6 mesiacov pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona a nie sú držiteľmi platného [OOS] vodiča ku dňu nadobudnutím účinnosti tohto zákona.

…

7. Vodiči, ktorým sa vydá preukaz odbornej spôsobilosti vodiča podľa bodov 1, 3, 4 a 5, sa podrobia pravidelnému výcviku podľa [ZZOZ], v znení účinnom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Povinnosť podrobiť sa vstupnému školeniu podľa tohto zákona sa na nich nevzťahuje.“

19 § 48 ods. 4 a 5 ZZOZ v znení zákona č. 133/2011 Sb. účinného od 1. augusta 2011, ktorý mal zaistiť najmä úplné prebratie smernice 2003/59, znie:

„4. Vodič, ktorý prestal vykonávať svoje povolanie, vracia sa k nemu a neabsolvoval pravidelné školenie stanoveným spôsobom podľa § 48, je povinný, pokiaľ zamýšľa opätovne viesť vozidlo, na vodiča ktorého sa vzťahuje povinnosť zdokonaľovania odbornej spôsobilosti vodičov, zúčastniť sa kurzu pravidelného výcviku v rozsahu 35 hodín…

5. Ustanovenie odseku 4 platí analogicky aj pre vodičov, ktorí doteraz neboli držiteľmi preukazu o odbornej spôsobilosti vodiča alebo dokladu osvedčujúceho odbornú spôsobilosť vydaného iným členským štátom Európskej únie podľa predpisu Európskej únie…, avšak vodičský preukaz skupiny alebo podskupiny C1, C1 + E, C a C + E im bol udelený pred 10. septembrom 2009, a pokiaľ ide o vodičský preukaz skupiny alebo podskupiny D1, D1 + E, D alebo D + E, pred 10. septembrom 2008.“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

20 I. Muladi je držiteľ vodičského preukazu skupiny C od roku 1984 a vodičského preukazu skupiny D od roku 1989.

21 Do 30. marca 2008 bol I. Muladi prevereným skúšobným komisárom, ktorý mal právo školiť a skúšať podľa ZZOZ.

22 Dňa 14. marca 2010 I. Muladi podal na Magistrát mesta Ostrava (Česká republika) žiadosť o vydanie preukazu o odbornej spôsobilosti vodiča, pričom tvrdil, že sa 9. a 28. marca 2008 sám preskúšal z testu na skupiny vodičského preukazu A, C a D podľa platnej právnej úpravy a navyše sa domnieval, že absolvoval školenie v trvaní 16 hodín, ktoré si sám poskytol.

23 Dňa 3. júna 2010 bola jeho žiadosť zamietnutá z dôvodu, že nepredložil dôkaz o úspešnom vykonaní skúšky stanovenej právnym predpisom predchádzajúcim zákonu č. 374/2007 Sb. v období šiestich mesiacov pred podaním tejto žiadosti.

24 I. Muladi podal proti tomuto rozhodnutiu odvolanie, ktoré krajský úrad 13. augusta 2010 zamietol.

25 Rozhodnutím z 23. februára 2012 Krajský soud v Ostravě (Česká republika) zrušil rozhodnutie krajského úradu z 13. augusta 2010. V nadväznosti na to krajský úrad zrušil rozhodnutie magistrátu mesta Ostrava z 3. júna 2010 a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že má posúdiť splnenie podmienok ďalších alternatív pre vydanie preukazu odbornej spôsobilosti vodiča.

26 Dňa 27. septembra 2012 magistrát mesta Ostrava opätovne zamietol žiadosť I. Muladiho.

27 Toto rozhodnutie bolo potvrdené rozhodnutím krajského úradu z 15. januára 2013, proti ktorému smeruje žaloba predložená vnútroštátnemu súdu.

28 V tomto rámci sa vnútroštátny súd domnieva, že vydanie OOS, o ktoré žiada I. Muladi, nemožno vykonať na základe žiadneho z právnych základov stanovených vnútroštátnym právom, t. j. článku II bodu 3 zákona č. 374/2007 Sb., § 52c ZZOZ a § 48 ods. 4 a 5 ZZOZ v znení zákona č. 133/2011 Sb.

29 Pokiaľ totiž ide o prvý právny základ, tento súd sa domnieva, že sa neuplatní, keďže aj skúšobní komisári, ako je I. Muladi, sa musia podrobiť skúške, a teda sa nemôžu preskúšať sami. Pokiaľ ide o druhý právny základ, domnieva sa, že I. Muladi nepredložil dôkaz o úspešnom vykonaní skúšky o odbornej spôsobilosti v období šiestich mesiacov pred podaním žiadosti. Nakoniec pokiaľ ide o tretí právny základ, vnútroštátny súd konštatuje, že I. Muladi nepredložil dôkaz o svojej účasti na výcviku v trvaní 35 hodín.

30 V každom prípade, čo sa týka tohto posledného právneho základu, vnútroštátny súd má pochybnosti o jeho súlade s právom Únie. V tomto ohľade sa vnútroštátny súd domnieva, že hoci smernica 2003/59 ani článok 91 ZFEÚ neobsahujú poverenie pre členské štáty, aby prijali prísnejšiu právnu úpravu, táto možnosť vyplýva z cieľa tejto smernice, ktorým je stanoviť minimálne požiadavky na základnú kvalifikáciu a pravidelný výcvik vodičov, ktoré musia byť dodržané. V tomto ohľade uvádza, že už pred prebratím smernice 2003/59 v Českej republike bežný vodičský preukaz nepostačoval pre vedenie vozidiel dotknutých touto smernicou a že vodiči boli povinní zdokonaľovať si svoje odborné schopnosti spôsobom uvedeným v bode 15 tohto rozsudku. Poukazuje však na to, že takáto právna úprava by mohla porušovať legitímne očakávania vodičov, ako aj ich slobodnú voľbu povolania zakotvenú v článku 15 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“), ale aj predstavovať prekážku voľného pohybu osôb a služieb v Európskej únii.

31 Vzhľadom na vyššie uvedené Krajský soud v Ostravě rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúcu prejudiciálnu otázku:

„Bráni ustanovenie článku 4 smernice 2003/59 vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje ďalšie podmienky pre oslobodenie od povinnosti získať základnú kvalifikáciu vodičov niektorých cestných vozidiel pre nákladnú alebo osobnú dopravu?“

O prejudiciálnej otázke

O prípustnosti

32 Česká vláda tvrdí, že otázka, ktorú položil Krajský soud v Ostravě je neprípustná z dôvodu, že vnútroštátny súd nespresňuje konkrétne ustanovenia českého práva, ktoré by mali porušovať smernicu 2003/59, poskytuje len zlomkový opis skutkového stavu bez konkrétnejšieho opisu právneho rámca, v ktorom má rozhodovať, a skutkových okolností, ktoré sú v tomto ohľade podstatné, a že položená otázka zjavne nijako nesúvisí s vyriešením sporu vo veci samej, keďže sa týka povinnosti základnej kvalifikácie v zmysle článkov 5 a 6 smernice 2003/59, kým spor vo veci samej sa týka povinnosti absolvovať pravidelný výcvik v zmysle článkov 7 a 8 tejto smernice.

33 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že v rámci spolupráce medzi Súdnym dvorom a vnútroštátnymi súdmi zakotvenej v článku 267 ZFEÚ prislúcha výlučne vnútroštátnemu súdu, ktorému bol spor predložený a ktorý musí prevziať zodpovednosť za vydávané súdne rozhodnutie, aby s prihliadnutím na osobitosti veci posúdil tak nevyhnutnosť prejudiciálneho rozhodnutia na to, aby mohol vydať svoj rozsudok, ako aj relevantnosť otázok, ktoré kladie Súdnemu dvoru. Pokiaľ sa teda položená otázka

týka výkladu práva Únie, Súdny dvor je v zásade povinný rozhodnúť. Odmietnuť rozhodnúť o prejudiciálnej otázke, ktorú položil vnútroštátny súd, možno len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá nijaký vzťah k existencii alebo predmetu sporu vo veci samej, ak ide o problém hypotetickej povahy, alebo tiež vtedy, ak Súdny dvor nemá k dispozícii skutkové a právne podklady nevyhnutné na užitočné zodpovedanie otázok, ktoré sú mu položené (rozsudok zo 17. marca 2016, Aspiro, C-40/15, EU:C:2016:172, bod 17 a citovaná judikatúra).

34 V prejednávanej veci z návrhu na začatie prejudiciálneho konania jasne vyplýva vzťah medzi požadovaným výkladom článku 4 smernice 2003/59 a vyriešením sporu, ktorý bol predložený vnútroštátnemu súdu. Vnútroštátny súd si totiž kladie otázku, či mohol český zákonodarca pri prijímaní zákona č. 374/2007 Sb., ktorým bola prebratá smernica 2003/59, stanoviť dodatočné podmienky na zachovanie nadobudnutých práv vodičov, ktoré sú uvedené v tomto článku a ktorých sa žalobca vo veci samej dovoláva.

35 Ako vyplýva z bodov 15 až 23 tohto rozsudku, návrh na začatie prejudiciálneho konania poskytuje dostatočne podrobný opis tak skutkového, ako aj právneho rámca veci samej.

36 Prejudiciálna otázka je teda prípustná.

O veci samej

37 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 4 smernice 2003/59 má vykladať v tom zmysle, že bráni takej vnútroštátnej právnej úprave, aká je vo veci samej, podľa ktorej sa od osôb oslobodených od povinnosti základnej kvalifikácie vodičov určitých cestných vozidiel nákladnej a osobnej dopravy, upravenej v tomto článku, požaduje splnenie požiadavky pravidelného výcviku v trvaní 35 hodín, aby mohli vykonávať dotknuté povolanie vodiča.

38 V tomto ohľade treba uviesť, že podľa článku 8 ods. 2 prvého pododseku písm. b) smernice 2003/59 s prihliadnutím na jej odôvodnenie 14 sú vodiči oslobodení od základnej kvalifikácie podľa článku 4 tejto smernice oprávnení vykonávať na tomto základe povolanie vodiča v období do absolvovania prvého pravidelného výcviku. Toto obdobie je stanovené členskými štátmi v súlade s článkom 8 ods. 2 druhým pododsekom uvedenej smernice, nemôže však byť kratšie než tri roky, ani dlhšie než sedem rokov od dátumov uvedených v článku 14 ods. 2 tejto smernice, konkrétne od 10. septembra 2008 pre držiteľov vodičského preukazu jednej zo skupín D1, D1 + E, alebo D, D + E alebo preukazu uznaného ako rovnocenný, alebo od 10. septembra 2009 pre držiteľov vodičského preukazu jednej zo skupín C1, C1 + E alebo C, C + E alebo preukazu uznaného ako rovnocenný.

39 Taktiež z prílohy I smernice 2003/59 s názvom „Minimálna kvalifikácia a požiadavky na výcvik“ s prihliadnutím na odôvodnenie 10 tejto smernice vyplýva, že táto smernica vykonáva minimálnu harmonizáciu vnútroštátnych ustanovení týkajúcich sa základnej kvalifikácie, ako aj pravidelného výcviku vodičov určitých cestných vozidiel nákladnej a osobnej dopravy.

40 Členské štáty preto nestratili možnosť uložiť vodičom uvedeným v článku 4 smernice 2003/59 ďalšie podmienky na účely výkonu povolania vodiča určitých cestných vozidiel nákladnej a osobnej dopravy.

41 Pokiaľ ide konkrétne o článok 4 tejto smernice v spojení s jej článkom 14 ods. 2, na základe ktorého na účely zaručenia nadobudnutých práv sú držitelia určitých skupín vodičských preukazov prechodne oslobodený od povinnosti získať základnú kvalifikáciu, musí sa považovať len za minimálnu harmonizáciu vnútroštátnych ustanovení.

42 Okrem toho by bolo v rozpore so systematikou smernice 2003/59, pokiaľ by členské štáty, hoci môžu uložiť dodatočné požiadavky týkajúce sa povinnosti získať základnú kvalifikáciu, nemohli stanoviť dodatočné podmienky týkajúce sa oslobodenia od tejto povinnosti.

43 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora minimálna harmonizácia nebráni členským štátom zachovať alebo prijať prísnejšie opatrenia, pokiaľ tieto pravidlá vážne neohrozia cieľ stanovený predmetnou smernicou (pozri v tomto zmysle rozsudok z 23. novembra 2006, Lidl Italia, C-315/05, EU:C:2006:736, bod 48) a pokiaľ budú v súlade so Zmluvou o FEÚ (pozri rozsudky z 23. apríla 2009, Scarpelli, C-509/07, EU:C:2009:255, bod 24; z 10. septembra 2009, Komisia/Belgicko, C-100/08, neuverejnený, EU:C:2009:537, bod 70; z 1. marca 2012, Akyüz, C-467/10, EU:C:2012:112, bod 53, a z 25. apríla 2013, Jyske Bank Gibraltar, C-212/11, EU:C:2013:270, bod 60).

44 V tomto ohľade uvedené opatrenia môžu napriek ich reštriktívnemu účinku byť odôvodnené, ak zodpovedajú jednému z naliehavých dôvodov všeobecného záujmu, ak sú primerané na zabezpečenie realizácie cieľov, ktoré sledujú, a ak nejdú nad rámec toho, čo je potrebné na ich dosiahnutie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. apríla 2013, Jyske Bank Gibraltar, C-212/11, EU:C:2013:270, bod 60).

45 Preto je potrebné posúdiť odôvodnenosť takej podmienky, ako je podmienka požadovaná právnou úpravou vo veci samej, podľa ktorej musí byť na účely vydania OOS vodiča dotknutá osoba nielen držiteľom vodičského preukazu skupiny D1, D1 + E, alebo D, D + E alebo rovnocenného, udeleného pred 10. septembrom 2008, alebo vodičského preukazu skupiny C1, C1 + E alebo C a C + E alebo rovnocenného, udeleného pred 10. septembrom 2009, ako stanovuje smernica 2003/59, ale musí tiež najskôr absolvovať kurz pravidelného výcviku v rozsahu 35 hodín.

46 Je nesporné, že uvedená podmienka prispieva k záruke kvality vodičov, ako aj k posilneniu bezpečnosti cestnej premávky a bezpečnosti vodičov, čo sú ciele uvedené v odôvodneniach 4 a 5 smernice 2003/59.

47 Takúto dodatočnú požiadavku nemožno považovať za idúcu nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie týchto cieľov.

48 V tomto ohľade treba najskôr zdôrazniť, že táto požiadavka sa uplatňuje výlučne na osoby, ktoré neboli držiteľmi preukazu odbornej spôsobilosti alebo rovnocenného osvedčenia a ktoré teda nevykonávali alebo už nevykonávali povolanie vodičov a v dôsledku toho nepodliehali povinnosti každoročného zdokonaľovania stanovenej ZZOZ.

49 Ďalej, pokiaľ ide o jeho predmet, také ustanovenie, ako je dotknuté vo veci samej, ukladá podobnú požiadavku, ako je požiadavka obsiahnutá v článku 8 ods. 2 písm. b) smernice 2003/59 s prihliadnutím na oddiel 4 prílohy I tejto smernice, na základe ktorej vodiči, ktorí získali svoje OOS na základe článku 4 smernice 2003/59, musia absolvovať prvý výcvik v trvaní 35 hodín v zásade do piatich rokov od 10. septembra 2008, pokiaľ ide o držiteľov vodičského preukazu D1, D1 + E alebo D, D + E alebo rovnocenného, a do piatich rokov od 10. septembra 2009, pokiaľ ide o držiteľov vodičského preukazu C1, C1 + E alebo C, C + E alebo rovnocenného.

50 Navyše sa nemožno domnievať, že by táto požiadavka porušovala nadobudnuté práva vodičov, keďže na jednej strane smernica 76/914, zrušená a nahradená smernicou 2003/59, vo svojom článku 1 ods. 3 stanovovala možnosť pre členské štáty požadovať na účely získania OOS rozsiahlejšie školenie, než je upravené v prílohe tejto prvej smernice, a na druhej strane, ako uvádza vnútroštátny súd, česká právna úprava už pred prebratím smernice 2003/59 zákonom č. 374/2007 Sb. stanovovala v ZZOZ, že príslušný vodičský preukaz nepostačuje na vedenie vozidiel dotknutých predmetnou smernicou a že ako vyplýva z bodu 15 tohto rozsudku, vodiči týchto vozidiel sú povinní zdokonaľovať svoju spôsobilosť na ich vedenie prostredníctvom každoročných školení.

51 Nakoniec, taká dodatočná požiadavka, akú ukladá právna úprava dotknutá vo veci samej, neporušuje článok 15 Charty. Práva zaručené týmto článkom totiž možno v súlade s článkom 52 ods. 2 Charty obmedziť len pod podmienkou, že tieto obmedzenia skutočne zodpovedajú cieľom všeobecného záujmu, ktoré sleduje Spoločenstvo, a že nie sú neprimeraným a neúnosným zásahom vzhľadom na sledovaný cieľ, ktorý by porušoval samotnú podstatu takto zaručených práv (pozri v tomto zmysle rozsudky z 30. júna 2005, Alessandrini a i./Komisia, C-295/03 P, EU:C:2005:413, bod 86 a citovanú

judikatúru, ako aj zo 4. júla 2013, Gardella, C-233/12, EU:C:2013:449, bod 39). Ako sa však už konštatovalo v bode 47 tohto rozsudku, taká právna úprava, ako je dotknutá vo veci samej, spĺňa tieto požiadavky.

52 Za týchto podmienok je potrebné odpovedať na položenú otázku tak, že článok 4 smernice 2003/59 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni takej vnútroštátnej právnej úprave, aká je vo veci samej, podľa ktorej sa od osôb oslobodených od povinnosti základnej kvalifikácie vodičov určitých cestných vozidiel nákladnej a osobnej dopravy, upravenej v tomto článku, požaduje splnenie požiadavky pravidelného výcviku v trvaní 35 hodín, aby mohli vykonávať dotknuté povolanie vodiča.

O trovách

53 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (ôsma komora) rozhodol takto:

Článok 4 smernice 2003/59/ES Európskeho parlamentu a Rady z 15. júla 2003 o základnej kvalifikácii a pravidelnom výcviku vodičov určitých cestných vozidiel nákladnej a osobnej dopravy, ktorou sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (EHS) č. 3820/85 a smernica Rady 91/439/EHS a zrušuje smernica Rady 76/914/EHS, sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni takej vnútroštátnej právnej úprave, aká je vo veci samej, podľa ktorej sa od osôb oslobodených od povinnosti základnej kvalifikácie vodičov určitých cestných vozidiel nákladnej a osobnej dopravy, upravenej v tomto článku, požaduje splnenie požiadavky pravidelného výcviku v trvaní 35 hodín, aby mohli vykonávať dotknuté povolanie vodiča.

Podpisy